

هیجان انگیز

دلیل توپ و تشر محسن تنابنده

به مدیران تلویزیون چه بود؟

همان همیشگی!؟

«الهام غفوری به «شهروند» می گوید که مشکلی میان مدیران تلویزیون با پایتختی ها وجود ندارد
شهروند| در یکی دو روز اخیر در فضای رسانه‌ای کشور بخصوص در رسانه‌های اجتماعی فضای مجازی صحبت‌هایی از قول محسن تنابنده دست به‌دست می شود که شایه بروز مشکل بین سازندگان سریال پایتخت با صداوسیما ایجاد کرده و باعث شایعاتی در این زمینه شده است. اما آیا واقعا این اتفاق افتاده و پایتختی ها با مدیران تلویزیون به‌مشکل بر‌خورده‌اند؟

داستان از آن‌جا آغاز شد که محسن تنابنده اعلام کرد که «اگر شرایط مهیا نشود، پایتخت ۶ آخرین حضور من در تلویزیون است.» در ادبیات رسانه‌ای چهره‌های سینما- تلویزیون هم می‌دانیم که مهیا شدن شرایط یا به حل شدن مسائل مالی اشاره دارد یا به دشواری‌ها و چالش‌های ممیزی؛ و این در حالی است که بخصوص در مورد پایتخت تاکنون نه شایعه بدقولی صداوسیما وجود داشته و نه سختگیری در محبت ممیزی که حتی در پایتخت ۵ این سریال شماری از قزم‌ترین خطوط (!) تلویزیون را هم رد کرده بود و کسی هم متعرض این کار نشد!

بهترین کسی که در این زمینه می‌تواند اطلاعات خوبی به رسانه‌ها بدهد، الهام غفوری است. تهیه کننده پایتخت؛ که در ارتباط مستقیم با مدیران صداوسیما کارهای تولیدی این سریال را پیش می‌برد. الهام غفوری امادر گفت‌وگو با «شهروند» منکر هر نوع اختلافی در مورد پایتخت می‌شود: «همی دائم منظورشان چه بوده. ولی مادر حال حاضر با کسی مشکلی نداریم و کارهای پایتخت ۶ را داریم طبق زمان بندی پیش می‌بریم.» تهیه‌کننده پایتخت ادامه می‌دهد که «در حال حاضر قراردادهای عوامل همه تنظیم شده و آماده شروع کار هستیم.» او به صراحت وجود هر نوع مشکلی را با مدیران تلویزیون تکذیب می‌کند این یعنی که محسن خان تنابنده که بدطوایی در انتقاد از مدیران دارد، تا این جای بازی پل‌گل عقب افتاده است!

صحت‌ها و در حقیقت درد دل‌های محسن تنابنده (اگر نخواهیم به‌سباق عده‌ای که به این ماجرا بدبین هستند، آن را تهدید تنابنده بخوانیم) از این قرار بود که «اگر شرایط لازم مهیا نشود فصل ۶ پایتخت آخرین حضور من در تلویزیون خواهد بود.» تنابنده در ادامه هم دلیل دلگیری‌اش را چنین خلاصه کرده بود: «تلویزیون عاشق محصول است نه سازنده. وقتی محصول تولید شود، ما فروش می‌شویم. سیاست یک با م دو هوای تلویزیون، آدم‌آزای می‌دهد.» انتقاداتی کلی که هر برنامه‌سازی می‌تواند داشته باشد و ربط چندانی به مهیا شدن شرایط ندارد! از همان لحظه انتشار این صحبت‌ها مخاطبان این سریال به دو گروه موافق و مخالف تنابنده تقسیم شدند و واکنش‌های مختلفی در این مورد نشان دادند. مخالفان در این میان با اشاره به ماجرای اکران خصوصی فیلم قسم و اعتراضات تنابنده به ممنوع‌التصویری مهتاز افشار (که بعدتر معلوم شد خبری نبوده و بیشتر مسائل خبرسازی دوستان نوعی استفاده تبلیغاتی از محدودیت‌های مشهد بوده) این اعتراضات را هم در همان راستا و به‌واقع خبرسازای تنابنده برای کسب امتیازات بیشتر عنوان کردند؛ به‌خصوص که اتفاقی هم در روزهای اخیر رخ نداده بود و مدیران تلویزیون در چند گفت‌وگوی رسانه‌ای حمایت‌شان را از سری ششم این سریال اعلام کرده بودند. غلامرضاالماسی مدیر گروه فیلم و سریال شبکه یک همین چند روز پیش با اعلام «برداشت شدن تمام بدیهی‌های صداوسیما به سریال‌سازان» عملا دست پایتختی‌ها را از انتقاد به دلایل مالی بست. این یعنی پایتختی‌ها حداقل از نظر مالی نمی‌توانند شکایت چندانی داشته باشند. درباره ممیزی هم همان گونه که گفتیم، پایتختی‌ها تاکنون در قیاس با دیگر سریال‌ها با دست بازتری به خطوط قزم تلویزیون نزدیک شده بودند و به‌نظر نمی‌رسد که امسال این قاعده برقرار نباشد و تغییر کرده باشد. در این میان می‌ماند بخش دیگری از سخنان غلامرضاالماسی که درباره نسخه سینمایی پایتخت صحبت از مذاکره با سازندگان کرده و تصریح کرده بود که «هموز فیلم پایتخت باید از سمت سازمان صداوسیما باشد.» حالا گفته می‌شود تنابنده از این قضیه عصبانی است که چرا باید مالکیت معنوی این برند را با تلویزیون شریک باشد. توپ‌وتشرهای اخیر او را هم باید در این راستا معنی کرد. حداقل این که تکذیب‌های الهام غفوری و مدیر گروه فیلم و سریال شبکه یک چیزی جز این نمی‌گویند!

خبر

درگیری فیزیکی در استقلال
خطر شاکشی شد

ذیحساب باشگاه استقلال که نماینده وزارت ورزش و جوانان در این باشگاه است، روز گذشته از علی خطیر، معاون پیشین این باشگاه خواست در محل این باشگاه حضور پیدا کند تا درباره برخی مسائل مالی توضیحاتی را بگیرد. ظاهرا مسئولان باشگاه استقلال قصد رسیدگی مالی طی ماه‌های گذشته را داشتند و به همین دلیل قصد داشتند در حضور خطیر به این حساب‌های ارزی رسیدگی کنند. در این بین ذیحساب باشگاه (خانم خلیلی) در این نشست حاضر شد اما با گذشت دقایقی از این نشست، جلسه به تنش و حتی درگیری کشیده شد. به گفته نزدیکان، باشگاه خطیر از مسائل مالی ناراحت شده و وسایل روی میز را به زمین کوبیده‌است!

در روزهای پس از بروز یک حادثه، کودکان به حمایت و مراقبت بیشتری نیاز دارند. ممکن است خیلی پترسند و فشار زیادی به آنها وارد شده باشد.

مرگ بازیگر
سرشناس هالیوودی
بر اثر سرطان ریه

«شهروند» بررسی می‌کند: مانور سلبریتی‌ها در وادی ادبیات

شیلا خداداد: چه ایرادی دارد شهرت من پشتوانه کتابخوانی باشد؟

«صحبت‌های شیلا خداداد درباره کتاب جدیدی که ترجمه کرده است | آیا انتشار کتاب‌های سلبریتی‌ها اتفاق خوبی است یا بد؟ کدام چهره‌ها نگاهی جدی تر به شعر و داستان دارند؟

کتاب شیلا

شیلا خداداد درباره کتاب «بعضی رازها را نباید نگه داشت» که با ترجمه او روانه بازار کتاب شده، می‌گوید: «این کتاب نوشته یک خانم روانشناس است به نام جینین ساندرز؛ کتابی درباره کودکان آزاری که بزرگترها باید برای کودکان بخوانند و آنها را با این مقوله آشنا کنند.» شیلا خداداد درباره دغدغهای که او را واداشته تا دست به ترجمه این کتاب بزند، ساعاتی پیش از این که در مراسم رونمایی کتاب این جملات را تکرار کند، به «شهروند» می‌گوید: «من یک مادر هستم و بنابراین خیلی دلم می‌خواست به موضوع کودکان آزاری وارد شوم، تا همان طور که به فرزندان خود این مهارت‌ها را یاد می‌دهم، برای خانواده‌های دیگر هم این اتفاق بیفتد و بچه‌های بقیه هم بدانند که نباید به کسی اجازه دهند از یک حد مشخصی به آنها نزدیک‌تر شود. متأسفانه کودکان آزاری رو به رشد است و در این کتاب آموزش داده می‌شود که والدین از صحبت درباره این مقوله با کودکان خودداری نکنند.»

شیلا خداداد پیش از این کتاب، در حوزه کتاب کودک آثار دیگری را نیز ترجمه کرده است؛ آثاری چون «من و مهارت‌های زندگی» و «من و مهارت‌های فردا». خودش می‌گوید: «پیش از این، سه مجموعه دیگر را هم در حوزه کتاب کودک ترجمه کرده‌ام که درباره مقایله با ترس، مقایله با خجالت و مسائلی از این دست برای کودکان زیر عسال بود.»

وقتی پای کتاب‌های ترجمه وسط می‌آید، نخستین پرسشی که پیش می‌آید، این است که آیا این کتاب روند مرسوم گرفتن رایت ترجمه را طی کرده یا نه؛ که شیلا خداداد اطمینان می‌دهد که این اتفاق افتاده است: «حق ترجمه و حق انتشار «بعضی رازها را نباید نگه داشت» به‌صورت قانونی از نویسنده اخذ شده و البته با صحبتی که با خود نویسنده داشتیم، قرار شده ایشان سایر کتاب‌های خودش را هم برای ترجمه بفرستد.»

ویار ادبی!

مخاطبانی که این روزها عادت کرده بودند به بهانه «نگاه که او می‌آمد/ با شعرها و با معجزه‌هایش/ ایامنم را حفظ می‌چسبیدم» بهاره رهنما و «من تو بودم/ تو تو بودی/ ما تو بودیم» لیلیا اوتادی کاربران فضای مجازی را میهمان انواع و اقسام طعن‌ها و کنایه‌ها درباره

سلبریتی‌های ادبایی!

شیلا خداداد، ترانه‌علیدوستی، نیکی کریمی، بهاره رهنما و لیلیا اوتادی (که تا این جای گزارش نامشان آمده) تنها بازیگرانی نیستند که به حوزه ادبیات وارد شده‌اند. البته سه نام اول از جمله معتبرهای این حوزه هستند و کارنامه‌شان مبین نگاه جدی آنها در حوزه ترجمه است. در واقع تنها کسی که می‌توان از میان بازیگران به مترجمانی چون ترانه، نیکی و شیلا افزود، رامین ناصر نصیر است که چند ترجمه خوب از آثاری قابل تامل از او منتشر شده. اما حواشایی رخ داده در زمان انتشار و اتهام سرعت ادبی باعث شده تا کمی با احتیاط به کارنامه‌اش در این زمینه نگاه شود. در زمینه داستان‌های توان گفت موفق‌ترین و تثبیت‌شده‌ترین بازیگر در این حیطه مرجان شیرمحمدی است که با نخستین مجموعه داستانش «بعد از آن شب» نگاه‌ها را متوجه خود کرد و بعد از آن هم چهار کتاب دیگر از جمله «پرویز، شهیدخت...»، «خانه لاهستانی‌ها» و «یک جای امن» از او منتشر شده است. در زمینه شعر و ترانه هم این عنوان متعلق است به اندیشه فولادوند، که سال‌های سال است به شکل جدی شعر و ترانه می‌گوید و انتشار کارهایش هم همواره در قمرین با موفقیت بوده است. صابر ابر، مژده لولاسانی، بهنوش بختیاری، الهام پاوه‌نژاد، افسانه بایگان و امیر آقایی دیگر چهره‌هایی هستند که در زمینه شعر یا داستان طبع آزمایی کرده‌اند. جالب این که گروه «ماکان بند» هم در کنسرت خود در اواخر اردیبهشت امسال اعلام کردند قرار است به‌زودی کتابی را به قلم خود منتشر کنند! کتاب‌هایی که اگرچه مخاطبان به‌خصوص در روزهای برگزاری نمایشگاه کتاب، با استقبال‌شان این عرصه را به حوزه‌ای سودآور بدل کرده‌اند؛ اما از آنجایی که اغلب از بار ادبی و هنری بهره‌مند نیستند، منتقدان ادبی آنها را لایق تقدس‌شدن نمی‌بینند، چنان‌که صابر قدیمی یکی از شاعران مطرح کشور درباره‌شان می‌گوید: «اکثر کتاب‌های شعر سلبریتی‌ها شوخی‌های ادبی هستند که تنها سلیقه و ذائقه مردم را کاش می‌دهند.»

چرا کتاب‌های فست‌فودی؟!

شهرام جهانگیری، مدیر نشر چترنگ | ما نمی‌توانیم درباره این مسأله حکم کلی بدهیم که ناشران کتاب‌های بازیگران را چاپ کنند یا نکنند، اما این که جامعه از این آثار استقبال می‌کند، بحث دیگری است. در حقیقت وقتی یک بازیگر با چهره هنری رمانی می‌نویسد یا کتاب شعری منتشر می‌کند، بسیار در جامعه مورد استقبال قرار می‌گیرد و صف‌های طولانی برای خرید کتابش تشکیل می‌شود. در واقع وقتی مخاطب هست خیلی از ناشران هم به دنبال انتشار این کتاب‌ها می‌روند. به نظر من اگر نویسندگان و چهره‌هایی داشتیم که این خلأ را پر می‌کردند، دیگر شاهد چاپ چنین آثاری نبودیم. اما کم‌کاری نویسندگان چهره و توانا، شرایط دشوار ارشاد برای برخی از نویسندگان باسابقه و قدیمی، مخاطبانی که حال و حوصله متون عمیق و جدی را ندارند و مواردی از این دست، باعث می‌شود که ناشر سراغ چاپ کتاب‌های فست‌فودی برود.»

سلبریتی‌های همه‌کاره کنند؛ وقتی خبر آمد که شیلا خداداد هم قرار است کتابش را رونمایی کند، او را نیز با همان چوب راندند و در راسته سلبریتی‌هایی قرار دادند که ویسار ادبی گرفته‌اند و هوس ادیب‌شدن به سرشان زده است. اما آنهایی که دیروز به مراسم رونمایی کتاب شیلا خداداد رفته بودند و پای صحبت‌های او نشستند، تقریباً همگی در این موضوع هم عقیده‌اند که این بازیگر در قیاس با دیگر سلبریتی‌های ورود کرده به وادی ادبیات نگاه جدی‌تری به این مقوله دارد؛ یک‌جور دغدغه‌محترم؛ که این راهم در نوع انتخاب کتاب توسط اومی توان دید و هم در پیگیری راهی که مربوط به امروز و دیروز نیست و شیلا خداداد را چند سالی می‌شود به این مسیر کشانده است. مثل اغلب سلبریتی‌هایی که به‌جای انتشار اشعارشان روی به‌ترجمه آورده‌اند. خود شیلا خداداد با اشاره به این که «دعایی در زمینه ترجمه ندارم، چون درس مترجمی نخواندم» این موضوع را که او از شهرت خودش برای فعالیت در زمینه کتاب استفاده کرده است، رد نمی‌کند: «طبیعی

بازیگران قلم به‌دست

یاسر نوروزی | شاید اواخر دهه هشتاد بود که حضور سلبریتی‌ها در عرصه ادبیات و کتاب پررنگ شد. آن زمان هنوز فضای مجازی به این شکل گسترش پیدا نکرده بود و «هوشن»، «نویسنده‌گی» و «تألیف» همچنان با اندیشه‌ورزی و تفکر همراهی داشت. بگذریم از این که در چند سال اخیر این مرزها هم برداشته شده و «هوشن» به قدری قابل دسترس شده که دیگر در سیطره گروه یا جریان خاصی نیست. با این حال اما هنوز تقاضا به انتشار کتاب بین چهره‌های مدیوم‌های دیگر هنری وجود دارد؛ به‌خصوص چهره‌های عرصه بازیگری که اغلب آنها همیشه از نسوی جریان‌های تفکر در ایران به بی‌مایگی، ناآگاهی، بی‌دانشی و حضور به‌اصطلاح پاپ‌کورنی در هنر متهم بودند. برای همین هم کم‌کم از همان دهه بود که بازیگران بیشتری اقدام به چاپ کتاب کردند. البته طبیعتاً تمام بازیگران یا چهره‌های عرصه‌های دیگر هنری را نمی‌شود به یک چوب راند؛ چون در بین آنها آثار قابل تأملی هم منتشر شد. در نگاهی کوتاه به این آثار باید گفت که مرجان شیرمحمدی (بازیگر و طراح صحنه) پیش از این‌ها در حوزه ادبیات فعالیت داشت و برای مجموعه «بعد از آن شب» در سال ۸۰، برگزیده جایزه هوشنگ گلشیری شد. چند سال بعد بازیگران بیشتری با سودای ورود به این عرصه دست به قلم شدند و مجموعه داستان و رمان و اشعار زیادی را زیر چاپ بردند. اگر بخواهیم نگاهی کوتاه به این آثار داشته باشیم در حوزه تألیف، مجموعه داستان بهاره رهنما (چهار چهارشنبه و یک کلاه گیس) و فلامک چندینی (جایی به نام تاماسکو)

پیتر فوندا بازیگری که بیش از همه برای بازی در فیلم «یژی رایدِر» شناخته می‌شود در ۷۹ سالگی بر اثر سرطان ریه درگذشت. خانواده او در بیانیه‌ای خواستند تا به سوگواری خانواده به صورت خصوصی احترام گذاشته و از او به‌عنوان فردی مدافع آزادی یاد شود. پیتر فوندا که پس از بازی در فیلم متفاوت «یژی رایدِر» در سال ۱۹۶۹ به شهرت جهانی رسید متولد نیویورک و فرزند هنری فوندا و فرانسس فورد سیمور بود. او در کنار خواهر بزرگ‌ترش جین بزرگ شد و وقتی این دو ۱۰ و ۱۲ سال داشتند با خودکشی مادرشان به دلیل بیماری روانی روبه‌رو شدند. پیتر در کتابی که سال ۱۹۹۸ با عنوان «به بابانگو: خاطرات» منتشر کرد از این واقعه به‌عنوان رویدادی نام‌برد که برای پدر سختگیرشان که اغلب دور از خانه بود، سخت بود و تلاش داشت تا درباره آن دروغ بگوید و آن را نادیده بگیرد.

تریبون

یحیی گل محمدی:

سستارهای دنیا فقط وقتی آماده باشند، ستاره می‌شوند. تمام نباشند، یک‌بار اضافی روی دوش تیم هستند. بعضی بازیکنانی که امسال گرفتیم، پیشینه خیلی خوبی دارند اما این جاباید تلاش کنند تا به اوج خودشان برسند تا بتوانیم به آنها بگوییم ستاره. هر حمیتی خیلی به موقع شروع کرد و شرایط خوبی دارد. سروش رفیعی و فرشاد محمدی مهر کار سختی دارند و باید شبانه‌روز تلاش کنند تا اسم خودشان دفاع کنند. امیدوارم به این سطح برسند»

بیژن کامکار:

تمام جشنواره‌ها دارم این است که این هنرجویان هر سال با شوق و ذوق می‌آیند و در جشنواره شرکت می‌کنند، اما تاسال بعد فراموش می‌شوند جایی برای عرضه آثار خود ندارند. متولی‌های موسیقی همچون صداوسیما، اداره فرهنگ و ارشاد و حتی آموزش و پرورش وظیفه دارند از هنرمندان حمایت کنند، اما این که چرا حمایت نمی‌کنند، متأسفانه بی‌کفایتی مسئولان را در این زمینه نشان می‌دهد. خوشبختانه برگزار می‌توانیم جشنواره دفنواوی رحمت نگاشته مشعلی که روشن شده خاموش شود و هر سال این شعله دوباره فروزان می‌شود که جای امیدواری بوده و از این حیث جشنواره مفید است.»

سید جلال حسینی:

وقتی تیم‌ها جمع و جور شد، عده‌ای هستند که برنامهریزی کردند تا پرسپولیس را دچار حاشیه کنند ولی نباید این اجازه را به آنها بدهیم. نمی‌توانیم نسبت به یکسری اتفاقات، بی‌توجه باشیم. هر کسی قهرمانی می‌خواهد، باید کنار پرسپولیس باشد و مقابل این حجم از حواشی با یسند دشمنان پرسپولیس هم می‌داند که در زمین، توانایی شکست دادن ما را ندارند و از این رو، می‌خواهند در خارج از میدان به ما ضربه بزنند که باید بزرگ‌نمایی و مقابل‌شان بایستیم.

مهدی رحمانی:

این که می‌گویند اسپانسر پول بدهد و در فیلم عمل نظر نکند، به نظر حرف درستی است، اما نکته این است که آدمی که پول می‌دهد ولو با پز این که اعمال نظر نمی‌کند، ولی شرایط را به گونه‌ای برای ما فراهم می‌زند که شما پس از یک زمانی احساس می‌کنید اعمال نظر تایی نهایت واقع شده، یعنی اتمسفر پول و اتمسفر چیزی‌های دیگر شما را به سمت وسوی دیگری می‌برد. مثل نفس کشیدن در فضایی که در انتها دچار خودسانسوری و تغییر سلیقه و ذائقه می‌شود. اساسا فکر می‌کنم پول در فیلمسازی خیلی چیزها را تغییر می‌دهد. می‌توانیم کارنامه خیلی فیلمسازان را قبل از پولدار شدن و بعد از پولدار شدن بررسی کنیم که اتفاقاً تعدادشان زیاد است. به خاطر این که در ایران فرهنگی وجود دارد که فیلمسازان بعد از این که به سطح و جایگاه خاصی می‌رسند، ارتباط‌شان را به صورت کلی با محیط اجتماعی‌شان قطع می‌کنند»

«دورهمی» خودمانی‌تر
در شبکه نمایش خانگی

شهروند | سرانجام تمام شایعات درباره ادامه دورهمی در شبکه نمایش خانگی با عنوان «شب‌نشینی» تأیید شد و شنیده‌های خبرنگار «شهروند» هم نشان می‌دهد که تاکنون فقط یک قسمت ۶۰ تا ۷۵ دقیقه‌ای از آن ضبط شده است. حالا تیم سازنده دورهمی بنا دارند بدون محدودیت‌هایی که در صداوسیما برای برنامه‌شان اعمال می‌شد، کار خود را ادامه دهند. هنوز معلوم نیست که برنامه به لحاظ ساختاری چه تغییری کرده است. در روزهای گذشته فقط ویدیویی از دکور آن با تصاویری از بزرگان عرصه هنر از جمله محمدرضا شجریان، بهرام بیضایی و عباس کیارستمی منتشر شد. برنامه تلویزیونی «دورهمی» با اجرای مهران مدیری در شبکه نسیم یکی از پربیننده‌ترین و موفق‌ترین برنامه‌های تلویزیون در سال‌های اخیر بود، اما ظاهراً درخواست اول مارت‌کرت برای دریافت دستمزد بیشتر باعث جلوگیری از ادامه تولید آن در تلویزیون شد، بنابراین این برنامه با نام دیگری به شبکه نمایش خانگی کوچ کرد.

رویداد